

IRJA JA VÄINÖ PEKKALAN RAHASTO

Pohjois-Lapin sivistys- ja kotiseututyön tukemiseen

Rahasto perustuu diplomi-insinööri Väinö Pekkalan (1908–2000) ja rouva Irja Pekkalan (1913–1985) lahjoitukseen 1964 ja myöhempiin lahjoituksiin. Rahasto aloitti toimintansa Pohjois-Lapin Sivistysrahastona, mutta sen nimi muutettiin Irja ja Väinö Pekkalan rahastoksi 1977. Rahasto jakaa tunnustuspalkintoja, apurahoja ja opintoavustuksia lähinnä Pohjois-Lapin kuten Utsjoen, Inarin ja Enontekiön sekä muunkin entisen Lapin läänin alueen toimijoiden sivistykselliseen sekä kotiseutu- ja muinaistutkimusta edistävään työhön.

Väinö Mikko Pekkala syntyi 9.3.1908 Rovaniemellä ja kuoli 15.8.2000 Helsingissä. Hänen vanhempansa olivat puuseppämestari, rakennusurakoitsija Matti Pekkala ja Maria Eveliina Lukkariniemi. Väinö oli nuorin perheen kuudesta lapsesta. Päästyään ylioppilaaksi Rovaniemen keskikoulun jatkoluokilta 1927 hän aloitti arkkitehdin opinnot Helsingin teknillisessä korkeakoulussa. Rakennusala kuitenkin veti puoleensa, ja hän valmistui diplomi-insinööriksi rakennusosastolta 1931. Ensimmäinen työpaikka oli Oulun tie- ja vesirakennuspiirin ylimääräisenä insinöörinä 1933–1936. Sieltä tie vei Kouvolan kauppalainsinööriksi 1936–1939 ja Kemin apulaiskaupunginjohtajaksi 1939–1945.

Sodan jälkeinen Lapin jälleenrakentaminen tarvitsi paljon tekijöitä, ja Väinö Pekkala perusti Rakennustuote Oy nimisen yrityksen 1945. Toiminta laajeni ja kattoi pian koko pohjoisen Suomen. Pääkonttori siirrettiin 1950-luvun lopulla Kemistä Helsinkiin. Yhtiö osti 1977 Ratke Oy:n, jolloin toiminta laajeni Helsingin seudulta Itä-Uudellemaalle ja Kymenlaaksoon. Väinö Pekkala siirtyi 1982 yhtiön johtokunnan puheenjohtajaksi. Hän jäi eläkkeelle 1995.

Väinö Pekkala osallistui aktiivisesti yhteiskunnalliseen elämään. Hän toimi useissa luottamustehtävissä, muun muassa Kemin kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa sekä Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunnassa. Hänelle myönnettiin vuorineuvoksen arvonimi

Väinö Pekkala (oik.) ja Irja Pekkala. Kuva: Lapin Kanssa

merkittävästä toiminnasta rakentajana ja laajasta yhteiskunnallisesta osallistumisesta. Hänelle myönnettiin useita ansiomerkkejä ja mitaleita. Hän oli Kemin suomalaisen klubin ja Kansallissäätiön kunniapuheenjohtaja.

Väinö Pekkala oli huumorintajuinen ja luonteeltaan vaatimaton ihminen ja antoi tekojen puhua puolestaan. Hän harrasti numismatiikkaa, kirjallisuutta ja ampumista ollen mestariluokan pistooliampuja. Kesänsä Pekkala vietti Perämeren rannoilla.

Väinö Pekkala solmi ensimmäisen avioliittonsa 1936 Irja Kaarina Maria Sirénin kanssa. Tämä oli syntynyt 19.9.1913 ja kuoli 27.1.1985 Helsingissä. Hänen vanhempansa olivat Kangasalla syntynyt ja Tampereelta Helsinkiin muuttanut Johannes Sirén ja Vihdissä syntynyt Matilda Maria Korander. Heillä oli myös Irjaa nuorempi poika. Irja ja Väinö Pekkallalla ovat lapset Eea, Marja, Mikko, Matti, Väinö, Heikki ja Kaarina. Toisen avioliittonsa Väinö Pekkala solmi Maria Sofia Suutari-Jääskön kanssa 1985.

Osuuskunta Sigillum/Seija A. Niemi

Lapin rahasto perustettiin vuonna 1954, jolloin se kuului Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan rahastojen kanssa yhteiseen Pohjois-Suomen rahastoon. Vuonna 1968 Lapin rahastosta tuli oma rahastonsa. Se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta ja tukee oman maakunnan alueella tehtävää kulttuuriryötä ja tieteellistä tutkimusta jakamalla apurahoja ja palkintoja kerran vuodessa. Lisätietoa www.skr.fi/la.